

28. gada-

Ar pascha wifuschehliga angsta Keisara wehlechanu.

gahjums.

Mahjas Weesis

Mahjas Weesis išnaukti weenreis pa nedelu.

Malka ar pefuhftischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bes pefuhftischanas Riga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weesis teel isdots festdenahm
no pilst. 10 sahlot.

Malka par fludinashann:
par weens flejas īmaliu rafstu (Petit)-
rindu, jeb to weet, to tādu rinda eanem,
malka 8 lap.

Redakcija un ekspedīzija Riga,
Ernst Plates bilschu un grahmānu-dru-
latāvā un burtu-leetuwe pēc Lehtera
bašnizas.

Nahditais. Jaunakahs finas. Telegraſa finas. Atlaids us 1883. gadu. — Gelfchsemes finas: Riga pilfehtas dome. Riga Latweeschu 3-klaſiga meitu ūlo. Riga pilfehtas gimnāſija. Riga mahjitoju ūnode. Chirnita blehdiba. No Terbatas apgabala. Jelgavas gimnāſija. Jelgavas „Latweeschu Avišču” vadiba. Peterburga. Maſlawa. — Uhřemes finas: Politikas pahflate. Vaht ūrofuteem. — Peelikumā: Littena ūpreduums. Sweiſi, ūemas-fwehli! Graudi un ūedi.

Sina lasitajeem.

„Mahjas Weesa“ pirmais numurs jaunam 1884. gadam buhs dabujams uahkoscnu festdeenn preeksch
jauna gada.

Ernst Plates,

„Mahjas Weesa“ ihpachneels un atbildoschais redaktors.

Jaunakahs finas.

Behrnu teatra israhde buhs pirmo ūemas-fwehli pulksten 7 valakā. No behrneem tilks israhbita luga „Brenzis un Schwingulis”, kas dodahs us Australiju. Bes tam israhdihs 2 jozigas lugas muhsu alteeri. Tā tad ūee-auguscheem un behrneem netruhls preeklu.

Meschotnes pagastā ūamaluschi diwi wihi linu mihstamā maſchinā rokas. Weens no ūeheem tilk behdigi, ka dakterim wajadsejis ūifus pirkstus ūee rokas nonemt un ewainotaits pehz ūas deenahm nomiris. Kahdās zitās mahjās ar damfmaschinu kultot, kahds puiſis zaur ne-ūismanibū bij eespehris kahju spole, kur labibu laiſch eelſchā. Maſchīna pilnā ūehēka eedama, kahju breenmigi ūadragajusi. Kahja no dakterā nonemta un zerē, ka isdseedehs. Bet nelaigmigais muhscham nabags. Kālnamuischā, ūee Saldus, ar damfmaschinu rudsus kultot, eelſchā-laidejam eeskrehjusi roka spole un lihds plezam pawiſam norauta. Zerē gan isdseedinat, bet tak gaudens ūisu muhschu un ūespēhs waires nekahdus ūehēka darbus strahdat. (L. A.)

Peterburga. Par ūehru ūeremonijahm, nelaika ūandarmu ūorpuſa podpalkawneekam G. P. Sudeikinam par godu „Wald. Wehstneſis” paſneedis ūahdas ūiklakas finas: Pirmeen, 19. dezembra rihtā, pehz aifsluh-guma deewkalpoſchanas, arkimandrits Innokentijs Marijas hospitala baſnīzā eeswehlija podpalkawneeka Sudeikina lihki. Valejais ūahrfs, kas bij issiſts ar baltu drehbi un padaļai aplahts ūukhem un ūelta brokatu, baſnīzas widū ūahweja us katafalka. Ap ūinu bij nostahditas retas ūukes un augi, to ūarpā ūahschni leeli kroni, kas bij ūe-neegti no polizijas departamenta eerehdneem, no Peterburgas prokuraturas, no nelaika amata ūeedreem un daschadahm eestahdehm

un personahm. Nj baltu ūiliju ūrona no polizijas departamenta eerehdneem bij ūahs ūeheekis: „Tam, kas ūipildija ūehētu ūeenahkumu.” — Bes nelaika ūaulatas draudsenes un radeem ūee behrehm ūeedaliyahs Oldenburgas prinjis, ūeesleelu un tautas ūagaismoschanas ministri, generals Orschewskis, oberhofmarschals Narischkins, generals Trepows, grafs Pawils ūchmalows, grafs Ignaljews, geheimrahts Plewe, ūilfehtas gubernators Gresers, prokurors Murawjows un dauds ūitu augstu ūersonu. — Pehz eeswehftischanas augstās ūersonas ūahrku ūisnefa us eelas un ūslīka us lihdu ūateem, ūeuns ūuehēkoja ūarkana ūamta baldachins ar ūuischneelu ūroni. Parahdit pehdigo militarisko godu bij kommandeti: 1 ūekadrona no ūandarmu ūiwiſijas, 1 kompanija trumpetneelu no ūeſareenes Majestetes ūchewali ūuardijas ūulka un 2 kompanijas no ūilfehtas polizijas. Ūirskomanda bij ūodota ūandarmu ūal-ku ūekeem ūachowitscham. Ūehru marschu ūpehlejot un baſnīzas ūeedatajeem ūeedot, ūahjeens pa ūiteinaju un ūewaska ūrospektu ūilkahs us Nikolaja bahnūsi. Ūauschu milſums bij nostahjees gar abahm ūuehēm. — Ūahrku eelika melni ūiſtā ūagonā un ūagatigi tam ūslīka ūronis un ūukes. — Ūaglabaschana notiks ūmekenskas gubernā, nelaika ūuischā. — Sudeikins 13 gadus jaun bij ūizeers un Stanislawa un Anna ūorda 3. kl. un Vladimira ūorda 4. kl. ūawaleeris.

Waldibai eſot ūe-neegts milſigs preekschli-kuſs, ar ko ūreewijai godu ūesmitus buhtu ko ūodarbotees. Preekschli-kuſs, proteet, ne-rib neko wairak, ka ūelsszelus no ūekaterinburgas par Tobolsku, ūenifeiſku un ūekutſku lihds Nikolajewskai (pee ūeljā ūah-ku) ar ūahzelu no ūenifeiſkas ūe ūjachtu (pee ūinas ūobeschahm). Otrai ūelsszelu

linijai buhs ūahktees no Astrachanas un eet us Geratu, Persiju un Indiju ar ūahnzeleem us Bucharu un Kaschgaru. Ūe ūeli buhtu 3000 ūuhdschu ūarumā un makſatu lihds 1000 milionu rbt., kas, us 20 ūadeem ūe-daliti, ūtaſitū ūikai mil. rbt. par gadu, tā ka ari bes ūeheem ūapitalisteem ūaretu ūitilt. — Preekschlikuma ūoluhiks ir, ūeelas ūfijas ūalſtis un ūemes ūaklaht ūiropas kulturai un atwehrt ūinu bagatibas awo-tus un zaur to ūazelt ūreewijas ūirdsneezibū un ūuhpneezibū.

Maſlawa, ūihru ūezebas ūeedribas gada ūapulzē 12. dezembri ūila goda-medali ūe- ūpreesti: ūinaschu ūihrfkolas ūkolotajam Dahl ūungam — ūeela ūelta ūedali ūangam; Mangā ūihrfkolas ūkolotajam ū. Breiſch ūungam, Riga ūahzu ūihrfkolai, Wentspils un ūe-pajas ūihrfkolahm — ūelee ūudraba ūedali.

Telegraſa finas.

Zarizina, 21. dezembri. Grafi Zarizinas ūelsszelu ūeenaſta ūrauzeens ar ūisu admi-nistracijas personalu manewrejot ūchodeen no- ūahſabs 6 ūisu ūiflumā. ūeweens ūilwets ne-aiſgahja bojā.

Harkowā, 21. dezembri. Wakar ūalti no-dega ūomerzkluba ūams.

Mogilevā-Podolſkā, 21. dezembri. ūodo-lijas ūukura ūabrikanti ūodoma ūampoles aprinkī ūeihlot ūukura ūabrikazijas ūolu.

Bachmutā (Zekaterinoflawas gubernā), 21. dezembri. Waſiljewkā, Radſchenka ūuischā, netahli no Nataljewkas ūanzijas ūeets ūarſch.

Toronto (Augiſch-Kanadā), 2. janv. (21. dez.). Grand-Druſk ūelsszelā, netahli no Toronto, ūchodeen ūahds ūafascheern ūrauzeens ūaduhrabs ar ūetſchu ūrauzeenu, ūee ūam 27 ūersonas ūaudeja ūishwibū un 20 lihds 30 ūila ūeainotas.

Atsfats us 1883. gadu.

Schis pagahjuſchais 1883. gads ir weens no jo wairak eewe hrojameem gadeem neween preelſch muhsu plasčas tehwijas ſcreewijas, bet ihpaschi preelſch muhsu masas dſimtenes Baltijas. Lai gan pagahjuſchais gads ar ſaweeem daschadeem un ſwarigeem notikumeem wehl latram buhs dſihwā atminā, tomehr ihfumā to ſchē mineſim, tapehz ū pehz eeraſtas kahrtibas gada beigās pafneedsam ihfu atſlatu uſ pagahjuſcho gadu.

Wispirms astkatisimees us notikumeem, las jo eewe hrojami muhsu d'sintenei Baltijai un tad pahreesim us fawu plascho teh-wiju Kreewiju.

Schim gadam sahkotees, janwara mehnest
Widsemes gubernia dabuja jaunu gubernatoru:
pehrna gada beigas Widsemes gubernatoris
barons Ieskils-Gildenbandis atkahpahs no
fawa amata un wina weetâ tika eezelis ap
to laiku esofchais Kalugas gubernators, ih
stens statsrats (wehlak pa-augstinats par
geheimratu) kambarlungis J. Schewitschs,
tas janwarî usnemha fawu angsto amatu.

Jaanvara mehnesccha 25. deenā isnahda
Wisaugstakais manifestis, kas siroja, ka Revi-
sara un Reisareenes Majestetu kronejumē
nosiltēs uz maja mehnēsi. (Kronejumu pla-
schali peeminesim, no Kreewijas tunadami.)

11. janvara deenā bija Wisaugstati apstiprināts preelsch Baltijas gubernāhm jaunā walodas likums, kas februāri tika iissludināts. Šis likums nosazīja, ka visahm Baltijas eestahdehn japeenem luhgschanas raksti un ziti raksti, kas farakstīti jeb kura no tschērahm weetigahm walodahm (freewifki, māzifki, latwifki jeb igaunifki). Šis jaunais walodas likums no leela swara preelsch Latweeschu un Igaunu walodas tātakas atīstītīshanas.

Julija mehnescha wibū Tehrpatas mah-
žibas apgabala kurators barons Stakelbergs
atlakhpahs no sawa amata un wina weetā
tila eezelts geheimrāts A. N. Kapustins.

No jiteem weetigeem notikumeeem Baltijā runajot buhtu schahdi peeminami.

Junijs eefahlumā Walmeerā tika istribkoti
bseedaschanas svehtki, kas deesgan brangi
isbewahs. Tani paschā mehnēsi Widsemes
lauku flobotaji tika us konferenzi sapulzeti
Wallā, bet schi konferenze bija loti wahji apmek-
leta; turpreti kursemes lauku flobotaju wis-
pahriga konferenze, kas mehnēsi wehlaku tika
notureta Jelgavā, bija stipri apmekleta. Scho
konferenzi ar senako kursemes laukflobotaju
wispahrido konferenzi salihdsinot ar preeku
japeemin, ka scho reis konferenzes runas un
spreedumi pa leelakai datai notikahs Lat-
weeshu walodā.

Schini waſarā, ihpaſchi juliſa mehneſi
daſchās weetās Widſemē pee lopeem parah-
diyahs leefas fehrga, los gods Deewam! ne-
dabuja pahraki iſplahtitees, tapehz la fehrah
pee wajadſigeem libdſelkeem, lai fehrgas iſ-
plahtischanos waretu aprobeschot.

Scho wafaru tika Nigā notureta amat-
neezibas issstahde, kas zitadi brangi isdewahs,
tilai naudas eenehmumi bija wahji, ta ka
kreetnas sumas peetruhkahs. Ari semkopibas
issstahde tika notureta, proti Walmeeraā au-
austa mehnesi. Schi pascha mehnescha 31.

deenā rewidejoschais senatoris geheimrats Ma-
naseins ar wiseem faweeem eerehdneem at-
stabja Rigu, aifbraukdams uſ Peterburgu.
Aifbraukschanas preeskhwalarā Rīgas Lat-
weeschi un Kreevi isrihkoja senatoram lepnu
lahpu gahjeenu un serenadi. Wifa feme pa-
wadija augsto weefu ar wiſſirſnigaleem
laimes weblejumeem.

Beigās wehl japeemin Lutera svehtki un naudas lasīšanai preeksī Lutera kapitala.

Ta ihsumā jo eewehrojamus notikumus
Baltijā ussīhmejuſchi, pahreſim us ſcreewiju,
fawu plascho tehwiju.

Swarigakais notikums preeksh wifas kree-
wijas Keisarisku Majestetu kronejums Ma-
kawā. Keisariskas Majestetes, ar wiseem
Keisariskas zilts lozelkeem nobrauza no Pe-
terburgas us Petera pili Maskawas turumā;
10. maya deenā notila Keisara un Keisaree-
nes eenahlfchana Maskawā, Keisars ar leel-
knaseem bija jahschus un Keisareene ar leel-
knasenehm braukschus. Keisariskas Majestes-
tes bija pawaditas no spihdoschas swihtas
(pawadibas), pee kuras ari Eiropas, Ame-

ritas un pat daschu Ahjas walneelu un waldibu weetneeki peedalijahs. 11. maja deenā notila karoga eeswehtischana, 12., 13. 14. maja deenās bija Keisarisko Majestetu gawejuums, kas ik reisaas noteekahs eepreelschu kronejumam, un 15. maja deenā tika Uspeenskas basnīzā kronti Keisariskās Majestetes, Keisars Alekanders III. un Wina Laulatā Draudene Keisareene Marija Feodorowna. Us kronejuma svehtkeem bija suhtitas depuzatijas is wiſahm gubernahm un gubernas pilfehtahm, no wiſahm fahrtibahm. Par semneelu fahrtas aifstahweem bija pagasta wezakee. Kronejuma deenā isnahza Wiſaugstakais manifests, ko pa leelakai datkai ari faweeem laſtajeem paſneedsam Mahjas Weesi. Pehz kronejuma wiſkahs wehldiwi nedelas ſwehtki Masklawā, no fu- reem wiſleelakee bija kaſchu ſwehtki. Ge- wehrojama bija runa, ko Keisara Majestete runaja 22. maja deenā us pagasta wezakeem un kurā it ihpaschi tika fazits, lai semneelu netizot daschadahm melu walodahm par ſemes isidalishamu par welti. Pehz Keisarisko Majestetu pahrbraukschanas Peterburgā, deputazijas no wiſahm Kreewijas malahm

...us kronejumu mihkotam Semestehwam un Semesmahtei. Scho deputaziju starpā atra- dahs arī Rīgas un Vidzemes Latweeschu beedribu deputazija, kas noneja Keisariskahm Majestetehm adresē ar Latweeschu tautas wišpadewigaleem wehlejumeem un Jahnudeenā stahdijahs Majestetehm preeschā See- mas pilī.

Julija mehnesi iszehlahs Zekaterinofla-was pilsehtä Schihdu wajaſchana, pee kam faudis usbruka Schihdu nameem, tos nopo-ſtidi mi un issaupidami, ta ka tamdeht noti-lahs ſlahde ſihds ſahbeem 600,000 rubleem. Pret nemeerneekeem, tas Schihdu wajaſchani vija fazebluschi, tuhdač ſuhtija ſaldatu ſpeh-kuš, ſchee leetaja eerotschus, deſmit nemeer-neeli tila noschauti un trihspadſmit eewai-

noti. Schi stingriba uſ weetas aptureja
Schihdu wajashanas no tahlaſas ifplahti-
ſchanahs.

Zaur nahwi Kreewija pasauudeja diwus
flawenus wihrus, proti knasu Gortschakowu
un rafstneeku J. Turgenewu. Knass Gor-
tschakows, Kreewijas walstskanzleris 27. fe-
bruara deenâ un flawenais rafstneeks J.
Turgenew 22. augusta deenâ.

No ahrsemehm runajot, sahksim ar Wahziju. Eiropas walstis schini gadā naw nekahdi eeweherojamī notikumi un pahrgrosijumi ahrigā politikā notikuschi, tapehz ari nefahdas leelas leetas newaram no ahrsemehm sinot. Wahzija sawā ahrigā politikā uſ tam iſgahjuſe, lai ar zitahm walſiim wa-retu noslehtgt zeetu fabeedribu. Wahzija pat ar Turziju eelaidusees tuwakā draudsibā, kā tas wehl laſitajeem buhs at-minams no schi gada politikas finahm. Par Wahzijas eelschigo politiku runajot, jasala, ka Bismarks arweenu wairak rauga apspeet brihwprahigos zenteenus un ka wina zih-niſch ar pahwesta waldibu wairēs lahga neweizahs, is winam, proti Bismarkam, no sawas eefahltas politikas arweenu wairak ja-atlahpjahs. Bismarks sawā laikā bija ſazijis tos eeweherojamus wahrdus: „Uſ Kanofu mehs ne-ejam,” ar ziteem wahrdeem ſakot, Wahzija pahwesta waldibai tā nepa-klauſibā, kā to sawā laikā Wahzijas keifars Indrikis IV. darija, kam uſ Kanofu bija-eet, lai pahwestu waretu noluhgtees. Aſ scheem wahrdeem, ka uſ Kanofu ne-eeschot, Bismarks lepojahs, bet tagad winam pa-fcham tā ſakot lepnee wahedi ja-apehd.

Baur nahwi Wahzija pasaudeja dasch
egehrojamu un flawenu wihru, no kureem
ihpaschi diwus peemineum: Richardu Wag-
neru, flaweno muistikas meistaru un fazere-
taju (komponistu) un Schulzu-Delitschu, pa-
libdibas un veknas beedribu dibinataju.

Austrija-Ungarija. Schinis walstis zitabi wiss meerigi gahja, tikai schihbs wasaras widu iszehlachs daschas jukas, proti Ungarijā notikahs Schihdu wajachana. No Austrijas eelschejeem notikumeem japeemin Bohemijas landtaga zelschanas, kas notika junija mehnest. Baur schihm zelschanahm Ischeku partija panahza leelu balsu wairumu par Wahzu partiju.

No Italijsas ahrigas politikas netas ee-
wehrojams nav sakams, tikai jaapeemin, ta-
Italijsas eelschiga attihstiba labi us preelschu
gahjuſe. Julija mehnē Žitalija peedſiħwoja
kahdu nelaimes atgadijumu: stiprs femeš trib-
zejums iſpostija Žīlijas ſalas leelako daļu,
it ihpāſchi Rāfamūſcholas pilſehtru, pēc tam
daschi tuhleſtoscchi zilwelī atrada pēpeſchu
nabwi.

Spanija tapat nekas eewe hrojams naw notizis, tikai peeminama kahda sozialistu sa beedriba „Melnā roka,” kas padarija lau pīshanas un slepšanibas pēbz Kreewu nihilistu un Iru feneeschu preelschīshmes. Po lizijai isdewahs faktē dauds wainigo, kas n teefahm tīla noteefati.

Ahrigā politikā Franzuscheem, kas mellejā
eegeht semi preefch kolonijahm (nomescha-
nahs weetahm), bija diwās weetās sadur-
fchanahs: Madagaskaras falā un Tonkind,
kas peeder pee Anamas walts Ais-Indija.
Abās weetās Franzuscheem bija sazibnahs an-

wahjahn, pñmeschenu tautahm. Ja Kihna eemaifsees stipraki Tonkinas leetä, tad Fran-
zijai wehl buhs ilgali jakaro, tomehr pilnigu
karu Kihna newar ar Franziju west, tapebz
la Kihneescheem truhkst wajadsiqo kara-lugit.

Anglijai ar ahrigu politiku wispaħri labi weizees, wina dabu ja wiexwaldibu par Egipti; ar eelschigu politiku wittaq waixak bija galwa jagrosa, iħpaðchi ar Jeu jauttajmu.

Wehs ari waretu peeminet zitas Eiropas walstis, bet no tahn nekas swarigs nau peeminams.

Sawu scha gada atskatu beigdami un no
faweeim miyleem lafitajeem atwadidamees,
nowehlam wineem prezgicus, lihgsmus sweht-
kus un apsolidamees, ari nahloschâ gabâ
ar ziteem tautiskeem laikralsteem kopâ ture-
damees, strahdasim tautas garâ, kas eewehro
tautas labumu, — to apsolidamees, us-
fauzam:

Uſ ſaredſeſchanos jaunajā gadā!
Redakcija.

Gefüchsemes ſinas.

Rīgas pilſehtas domei pirmdeen, 19. decembri, kās no 50 domneekem bija apmelleta, nahzahs spreest par pilſehtas waldes 1881. gada rehēmu pahrfskatu. Pehz rewidētu atraduma uolasīšanas, pehz kura grahmatas un kāse atrastas labakā kahrtibā, domneeks Grade usaizinaja pilſehtas waldei iſfazit fapulzes pateizibu par zihtigi un prah-tigi iſstrahdato gada-pahrfskatu un attureties no wina tuwakas pahrfpreešanas, jo tur tomehr ne la fewischķa ne-atradischtot. Sa-pulze zaur pazelfschanos no fehdelkeem iſfa-zijs preekſchlitumam fawu peekrischanu. Zaur to fapulze ari apstiprinaja tos iſdewunus, kurus walde bija iſdarijuſe pahraf par at-wehleto kreditu. Teescham preeks dſirdet, kā muhſu pilſehtas dome wijs glu di eet! — Beidsot iſwehleja trihs referentus preekſch 1884. gada budſcheta. Iſwehletee ir: dom-neeli Bornhaupt, v. Stein un Zander.

Rigas Latweeschu 3-klasiga meitu skola peektdeen bijzensuru isdalischana. Ischetrass skolneezes, pehz mahzibas kurja pabeigfschanas un eksama istureschanas, dabuja atlaischanas atestates, proti; Klara Prahm is Rigas, Jubile Wezkalnin is Wez-Peebalgas, Made Stutfscha is Stukmaneem un Berta Silbater is Slampes.

Nigas pilsetas gimnasijsā sāko nedēļu atlaida 24 abiturientus, kas mazības kursu nobeiguschi un proti: gimnasiālnodalā: ar Nr. I. eum laude: Leonu Daraskewitschu, ar Nr. I. Jahnī Plekščami, Edwardu Schwarzu un Peteri Stutschku; ar Nr. II: Ati Dessimu, Bernhardu Griasbergi, Jahnī baronu Hahnu, Leopoldu Krezeri, Ifidoru Machtstu, Leonu baronu Manteuffeli, Ernstu Mittelsteineri, P. v. Neieri, Aleksandri v. Rudnizki un Wilhelmu Struku; is realnovalas: ar Nr. II: Jahnī Bergi, Bertramu Dubinsku, Aleksandri Harstu, Eugenu Kapel-leru, Fridrichu Pirangu, Aleksandri Schnabeli, Wilhelmu Schreineri, Josefu Supuku, Kasimiru v. Wasilewski un Antonu v. Sa-lewski. — Jauni skoleni war pēcīktes 7. janvarī starp pulksten 10 un 12 preeksch pusbeenas, bet tikai us septimu, kvintu un kwartu un aqustakabm realklasebm: pēcī-

Kumi uſ ſekſtu un augſtakahm gimnaſialno-
dalahm newar tift eeweſhroti.

Rigaš mahzitaju sinodē, kas treschdeen at-
klahta, superdents Jentsch kungs sinojis, ka
īf Lutera brandsehm pahrgahjuschi baptistos
lihds 700 un Erwingians os lihds 125 dweh-
selu.

„Migasches Kirchenblatt“ isdeweis, wirskon-
fistorialrahts Dr. C. A. Berholzs, sawas-
teefisbas, isdot mineto lapu, atdewis wirs-
mahzitajam J. Lütkenfam.

Ehrmota blehdiba pastrahdata Vahzu inter-
rima teatri. Gestdeen ihfi pehz yulksten 4
pehz pusdeenas tur nonahzis wezigs, godigi
gehrbees kungs, gribedams pirkf bilet i us
walara ifrahdi. Portje tam atteiga, ka dee-
nas kafe slehgta un tilai no plst. 5 atkal
buhschot wakam. Kungs to ni luhsfis, lai
pret dseramu naudu tam pagahdajot 2. par-
keta bilet; portje to ari apsolijis un no
lunga fanehmis 140 kap. Pehz pulst. 8
kungs atkal atnahzis un dabujis sawu vi-
leti, bet ari prasijis, lai isdodot pahralo
naudu, kas tam wehl nahlotees no 5 rbl.
Portje isbrihnijees, teikdams, ka fanehmis
tilai 140 kap., us ko minetais kungs fazeh-
lis leelu lehrumu, ta ka nabaga portje is-
bijees un tam pasneedfis 5-rubli gabalu;
wezigais kungs, astahdams sawu bilet, ahtri
aifgahjis. „Btga f. St. u. L.“ pee scha-
finojuma peesihme, la votoe 5 rubli port-
jeam tiluschi atlifdsinati no zitas puses.

Baptistu drāndse Baltijā, kā rāhdahs, stipri
ween un aktri aug, — jo „Ewangelistā“
lašam atkal par dižu jaunu baptistu bašnizu
atwehrschanu: Purazeemā un Salās. Pir-
majās bašnizas atwehrschanā notikšot 25.
decembrī, otrajās — 6. janvarī.

Nisstraußes draudses-skolotajš, Zahnis Van-
kins, kas Latweeschu publikai pasihstams
zaur daschahm grahmatahm, ix 16. dezembri
nomiris.

No Terbatas apgabala rakta „Gesti Pos-timees'am", ka tur Elfes draudse laudis newarot wairs glahbtees no sirgu sageleem. Sagli nosogot fainmeekeem sirgus un tad suhtot teem wehstis, ka sawus sirgus atdabuschot, kad til un til naudas aismalkaschot par to. Tomehr ne latris atdabujot nosagtos sirgus, kas aismalkajot peeprasito summu, bet daudfreis sagli paturot naudu un aifgahdajot sirgus us ziteem apgabaleem.

No Terbatas apgabala wehsta „Gesti Pošti-
mees'am“ pehz „Baltijas Wehstnescha“ tul-
lojuma par kahdu notikumu, kuresch deesgan
skaibri israhda, kahda mulkiba un mahni-
tiziba pee Igaunneem daschās weetās wehl
uueetama. Luhnjas pagastā kahdas semneelu
mahjas pirti dsihwojot vihrs ar seewu un
behrneem. Pirms kahda laika scha pirtneeka
dewini gadus weza meitene sahkuise israhdi-
tees gluschi pahrwehrtufehs. Wakards, kad
uguns isdsehfta, ta plahpajot mulkigus wahr-
bus, apsolot aisdedsinat pirti, pahrgreest teh-
wam rihilli u. t. t. Laudis tizot, ka behrniā
eeraadees fauns gars, un ejot to apskatit,
bseedot un lasot garigu dseefmu pantus;
faunaais gars par to nebehdajot neka, bet
behrns paleekot wehl wenumehr apsehfts.
To aishweduschi us Terbatas kliniku, un no
tureenes pehz peezi deenahm atkal pahrwestis,
tadehk la vee wiha nelabda slimiba ne-at-

rasta. Mahjās pahrwesta, meitene turpinajuse sawus stikus. Kahds prahrigs faimneeks to aishwedis pee fewis un apsolijees winu atradinat no aplamibahm. Bet tur wakards wina falasijuise malkas un dseiss-gabaluš, kaulus u. z., tos gultā paslehp-dama un mahjeneekeem apgulotees, fahkuise pahrwehrstā balsī muldet, un gultā paslehp-tās leetas ismehtat pa istabu u. t. t. Us faimneka stingri pawehli un pehreenu pēdraudejumu wina atmetuše ahlstischanos un issfazijuise faimneekam, ka winai ne-esot ne-kahda launa gara, bet lasijuise kahdā grahmata par gareem un spoleem, un tad wi-nai esot bahrgs tehws, tad wina apnehmu-fehs to baudit, israhdidamahs no launā ap-sehsta, un tad visi laudis tizot, ka launais gars winu apsehdis, tad wina ar patiſchanu turpinajot sawu ahlstischanos. Saimneeks atlähwis meitenei pahreet pee winas weza-keem, ar to peekodinajumu, lai wairs ne-ahlstahs. Bet ne ka! Meitene turpinajot spoloschanos un laudis pulkeem, pat no laiminu draudsehm, apmellejot pirti, pahtar-us skaitidami, ta ka ta weenmehr esot zil-welu pilna, kuri pilnigi tizot, ka meitene no launā gara apsehsta. Prähigaleem zil-weleem, kuri mehginajot isskaidrot, ka mei-tene blehnojahs, neweens netizot. Pagasta wezakajs pehdigi aifleedsis laudim apmellet pirti.

Zelgawas gymnasijā notezejusčā pušgadā bij 538 školeni un 57 prelefschškoleni. No pirmajeem bij 374 Wahzeeschi (kopā ar Schihdeem), 66 Latweeschi, 58 Poli, 34 Leischi un 6 Kreewi; no pehdejeem 44 Wahzeeschi (kopā ar Schihdeem), 7 Poli, 3 Latweeschi un 3 Kreewi.

Jelgawas „Latweeschu Awischu“ wadibā, kā „Teefu Wehstnesis“ isbīrdis, esot sagaibama jeb nodomata leelisla pahrgrofība. Pēhā schihm wehstim lihdsschinigam redaktoram J. Weide lungam, uſ tā nosaultās „Latweeschu draugu-beedribas“ preelschneezibas pagehre-jumx, esot schi weeta ja-afstahj; tantes La-wises wirswadibu usnemschotees schihs bee-dribas presidents Bielenstein lgs un mahz-tajs Ratterfeld lgs, Jelgawā, kas farā laikā fazerejuschi wifus tos „Latv. Awises“ us-nemtos rakstus par „laika fihmehm“ u. t. t., kuri Latweeschus tik peepeschi usmodinaja un teem iſskaidroja, kas tante Lawise ihsteni par putnu. Bet kad nu Ratterfeld lgs latwiski lahga nemahk un Bielenstein lungam schini walodā, kā „Balss“ peerahdijuse, ihsti ne-weizahs, tad esot par nahloſchās „Latv. Aw.“ redalzijas tulku usaizinats Semites pagasta-skolotajs Spiess lgs. Schim peefoliti 1000 rubli par gadu, ja tas nahktu uſ Jelgawi, bet winsch wiſpirms grībejis finat, kas tad buhschot tas ihstais redaktors, uſ ko-winam atbildets: „Das wird sich schon fin-den“ (to jaw gan dabuſim finat). Ar to Spiess lgs naw bijis meerā.

No Nembataš. Par scha gada auglibu
mehs dauds newaram preezatees, jo là finams,
schis gads jaw nebij ihsti teizams. Tadehk
seemas sehjas, proti rudiš un ahbolinsch pee
mums gluschi wahji. Wasaras sehjas deef-
gan labi augusčas, bet isnahkums gluschi
plahns; jo pehrnajā gadā no puhra ausu
sehjuma isnahza 18 lihds 20 puhrī, bet schint
gadā īnapi pee 8 lihds 10 puhreem, un ta-
vat tas ari ix ar meeſcheem. Kartuvek

weeglās semēs deesgan labi auguſchi, bet mahlejā un semēs weetās, kā stahditi tā auglihs fchodeen. Lini tāpat kā kartupeli, ne wiſai kreetni.

J. A.—n.

No Puhres. Ar preeku waru leezinat, kā muhſu pagastis tillab garigā, kā ari materialigā finā it brangi tizis us preefschu. Kamehr pastahwiga pagasta ſkola fahpta, ir jaw pilni 35 gadi. Birmais ſkolotajs, M. Wolberg īgs, 27 gadus bija kalpojis, kamehr F. Naumana īgs wina weetā nahza. Abi it felnigi strahdajuschi, iſplahtidami gaſmas ſtarus, jaunai audsei par ſwehtibu. Sawā laikā efam diwus ſkolas namus buhwejuſchi. Birmais, no jauneem ſaleem ſoleem buhwets, ahtri ſatreneja. Otris, no muhra daudis plaschaki buhwets, stahw ſawā grefnumā. Kad baſnizu buhwejam, pagahja 2 gadi, kamehr to ar leeleem puhlineem warejahn pa-beigt. Baſniza atronahs libdzenā patihlamā weetā; wiſapfahrt stahdits ſakumu ſoku gan-gis, kas wed us leelzelu. Gelfchpuſi puſchko jauka, debesī ſilumā krahsota Pestitaja bilde, ne wiſai leelas, bet iſturičas ehrgeles. Pee baſnizas un ſkolas buhwehm, kā ari pee jaunā kapa durwim, zeen. dſimtskungs A. f. Rönne gahdaja par naudu, pagasta fain-neeki par wiſadu darbu ſpehku.

Zaur ſawa pagasta wezakā R. Hartmana īga rūhpigu zenschanos efam tiluſchi pee "nabagu nama", jauneem kapeem, kā ari pee "krahschanas un aifdoschanas ſafes". Winsch ari ne-apnizis rūhpnejahs pahr "ſemkopibas beedribas" zelschanu, kā ari drihsā laikā ze-ram panahkt. Muhſu dſeedataju koris, kas ſem ſkolotaja F. Naumana īga wadiſchanas, kā ari pagasta wezakais ir ta paſcha darba beedris, alaſch waſaras laikā "ſakuma pree-fus" iſrihko, no kuru atlikuma ſkola eeneſa ehrgeles, kā ari eerihkoja biblioteku. Pee wiſa ſcha laiku gara ſapraschanas, kā ari pagasta uſſelschanas darbā, R. Hartmana īgs ar taifnu ſirbi, droſchu prahtu ir strahdajis, ſtingris wihrs buhdams kā tehrauds.

Gan daschus gadus efam pawadijuſchi, kā masaki ar uguns nelaimi peemelekti. Bet ſchinī gadā uguns prafijis leelskus upurus. Domehr waram preezatees, kā ari ſchā ſinā muhſu ſtarpa draudſibas un mihleſtibas gars walda; jo nelaimē kritiſcheem zeen. dſimtskungs palihds ar naudu, ſafkeem u. z., pa-gasta fainneeki un rentneeki peepalihds ar labi, kā ari ar wiſada materiala peeweſchanu, kā kā ſlahdes zeeteji zaure libdzeetigu mihleſtibu war drufku weeglaki elpot.

10. novembri ſch. g. stahdijahm pret baſnizas durwim oſolu. Ap oſolu ari tilfchot rakti alminu ſtabi ar dſelis ſehdi. Bebz ſtahdifchanas zeen. dſimtskundse pazeenaja ſkolenus ar baltmaſehm un zeen. dſimtskungs publiku. Daschureif zeen. dſimtskungs ſa-aizina fainneekus pee ſewis; jo fainneeki ir wina weenigā dehla kriſtiſi kuhmas. Schi ſaite ſeen fainneekus ar zeen. dſimtskungu labā draudſibā. — Pateiziba nahkahs ari zeen. dſimtskundsei par dahuwinateem 200 r., kā peederumu pee krahschanas un aifdoschanas ſafes pamata kapitala. Wina ari alaſch palihdsjejuſi pagasta ſlimneekem un nabageem. Beidsot waru peeminet, kā naudas truhluma deht kahds ſchejeneetis dascheem no muhſu ſaudim naudu aifdewis. Bet kā

nehmeji paſchi teiz, tad minetais aifdeweis ahtraki 100 rublis naw dewis, kamehr us weſheli 130 rubli netikuschi uſrafſtiti. — Tagad naudas nehmeji ſahk gaufi, kā aifdewejam ne-efot "laimiga roka", jo "efot gan nehmuschi, bet ne-efot wiſ ſehluſchi". Bet tagad greeſchahs pee krahschanas un aifdoschanas ſafes, kā waretu atdot aifnento kapitalu libdus ar treknahm intrefehm. (B.)

Peterburgā dibinajahs jauna labdaribas beedriba, kuras uſbewumis buhſhot, fneegt palihdsbu jaunavahm, kā eestahjahs laulibas kahriā. Wiſpirms jaunā beedriba gribot gahtdat par paſchu Peterburgu un winas tuwako apfahrti.

Swehtā ſinoda ifdewumi nahloſham ga-dam aprehkinati us 10,461,184 rubl. un proti: 1) pilfehtu un lauku garidnezzibas, miſiju un misionaru uſtureſchanai — 6,285,855 rubl.; 2) kloſteru uſtureſchanai — 411,742 rubl.; 3) arkibiskapu namu, katedralu un wilarbiskapu uſtureſchanai — 771,131 rubl.; 4) garigo konſistoriju un walschu uſtureſchanai — 638,365 rubl.; 5) ſwehtā ſinoda zentralvaldes uſtureſchanai — 1,582,397 rubl., un 7) pareiſtizibas ga-rigo eestahschu uſtureſchanai ahrſemēs — 170,423 rubl.

Walſtspapiru iſgatawoſchanas ekspedicija 1884. gadam dabujufe ſchahdus uſbewumis: 1) iſgatawot walſtſrentejai 56,200,000 lof-nes kreditbifetu daschadā wehrtibā; 2) walſtſ-paradu deldeſchanas kommiſijai — 6000 bifiketes; 3) paſta departamentam — 100 mil. paſtmarku, 15 mil. paſtluwertu un 10 mil. paſtlaſhru; 4) finanzministerijas in-direkto nodoktu departamentam — 56 mil. lof-nes ſtempelapapihra un banderolu un 25 mil. ſtempelmarku un tabakmarku. Wiſ ſchee darbi malkafchot ne masak kā 1,368,000 rubl.

Par kahdu Greekijas ſehnīneenes augſtſirdigu darbu "St. Peterb. Ztg." ſtabsta tā. Pirenejā, us kahda Kreewijas kuga kahds ma-trofis bija ſmagi ſaſlimis; wiſch tika aif-weſts us Atehnes ſlimnizu, kā winu apkopa us labo. Šehnīneenee Olga mehdī apmeklet beechi wiſas ſawas galwas pilfehtas lab-darigās eestahdes un it ihpafchi ſlimnizas. Drihs augſtā kundse dabuja ſinat, kā kahds winas tehwijas peederigs gut ſlimnizā, kuru winas Majestete nu eevehroja ihpafchi. Bet ſlimneela ſtabwoklis bija tahds, kā newareja zeret us wina iſahrsteschau; winam bij de-lama kaite un wairs ne-atlika ilgs laiks preefsch dſihwoſchanas. Gribedama padarit wina pehdejās dſihwibas deenas tik jaukas, zik ween eespehjams, Winsch Majestete bija ſwehlejuſe, ſlimneekam nest ehdeenus iſ pilſgalma ſehka. Wairak reiſas wina lika waizat ſlimneekam, waj winam naw kahda ihpafcha wehlefchanabs, kuru wina waretu iſpildit. Behdigi nahwes kandidats apne-mahs ſawu augſtak ſirbs wehlejuſos iſſa-zit; wiſch iſteiza ſehnīneenei, kā ta preefsch wina buhſtu wiſleelakā laime, ja wiſch ſawu wezo mahti wehl reiſ waretu apkampt, bet leela tahtuma deht us to newarot ne domat. Šehnīneenee iſdewa peenahkoſchas ſwehleſ un ihsā laikā ſlimneeka mahte, weza Igaunu ſemneenze, eeradahs Atehnes ſlimnizā, kuru wina ſawu dehla laimi karris war eedomatees, kā paſiſt Igaunu tautas familijas un behrnu

mihleſtibu. Schis preeks gan wairs nepaftahweja ilgi, jo jaw pebz ſahdahm deenahm matrofis nomira un wezā ſeewina brauza us mahjahm, taħda paſchā wiħse, kā wina bij aifbraukufe turpu. Bet kā wina bij aifbraukufe turpu? Kad ſehnīneenee bija dabujufe ſinat ſlimneela ſirbs wehlejuſos, tad wina tuhlin bija ſwehlejuſe atwest ſeewinu iſ Igaunijas kafka. Kad taħda ween-kahrscha mas peedſiħwojuſe ſeewa weena ne-wareja ſelot, tad winai tika dots libdus ſa-pratig ſadbons, kurejx winu ari pahrweda dſimtenē. Us Winsch Majestete ſwehli ſeewinai wiſ ſija tizis apgahdats preefsch taħħa ſelot. Taħda "Greekijas labais en-gelis," kā ſehnīneenee Olga teek dehweta no winas pawalſtnekeem, bija apgahdajufe laimi un ſwehtibu kahda nabagā Igaunijas buh-dina, pee kahda ſweſchumā us nahwi ſaſlimiſcha ween-kahrscha matrofcha gultaſ, par ko wehl ilgi taps daudfinats.

Maſkawa. Diwidem mit gadus atpafak 25 gadus wezs ſemneeks, wahrdā Nowikows (tagad goda pilfonis, kawaleeris un kapita-listis) kurejx pats neprata ne laſit, ne raffit, ar tikai 2000 rubl. leelu kapitalu Maſkawā dibinaja elementarſkolu preefsch nabagu ſaſchu behrneem. Leeleem gruhtumeem un ka-welkeem wiſch uſbuhweja ſkolas namu un peenehma ſkolotajus. Tagad ſchinī ſkola mahza 500 ſkolenus, winai peeder diwi diwetashu muhra nami un 100,000 rubl. leelis kapitals. Pee ſkolas atronahs ſlimniza un tagad ari buhwē ſawu baſnizu. Gods, kam gods nahkahs!

Maſkawa. Neſen atpafak 17 gadus wezā N. no Rostowas pee Dona apmekleja ſawu radineezi P., kā ſirbs ſehnīneenee Maſkawā. N. jaunkundse bij nobraukufe Maſkawā, tur uſ-meklet ſawu bruhtgau ſe, no kura jaw mehneſcheem neka nebij dſirdejuſe, kai gan aifzelodams no Rostowas, bij ſolijees, kahrti għi rakſit bruhtei. Otrā deenā wina aif-gahja melklet ne-ustizamo un tanī pat wa-lara pahrnahza mahja, ſinobama, kā atra-duse bruhtgau un kā tas apsolijees, drihsu ſinā ar winu ſelot us Rostowu, iſluhgees wezaku attaujas. Deenu wehlak N. jaunkundse pahrnahza loti domiga un noſkumife un tuhlin eegahja ſawā gutamā iſtabā. Ap pulkſten 3 nafti P. kundse iſdieda ſtenam un waidam. Wina eestedsahs blaik iſtabā un tur atrada nelaimigo meitſchu leelis mokas, jo bij mehginajuſe nogiftetees foſſora kožineem. Ahrstu peſauza un tas nelaimigo ari iſglahba. Wina ni iſtaħħiſt, kā bruhtgau iſtabā atradu ſwehlu ſeeweti, kura teizahs efam wina ſeewa. ſe, to ari neleddiſis, teikdams, kā aif besgaligas mihleſtibas ne-uſdroſchinajees tai fazit pateefi. N. jaunkundse nodomajot atfazitees no paſaules dſihwes un eestahtees kloſteri.

Termolinzi, Podolijas gubernā. Schi masajā meestinā 26. oktobri notikuſe ſiħwa ſadurſchanas ſtarb dragu-neem un Schiħdeem. Minetā deenā dragu ſiħneja ſawus eſkadronas ſweħku, pee kām daschi ſinam e-nehma druſku wairak, kā ta paſchi ſawā ſtarpa ſahka pluhktees. Polizija un ofizeeri weſti għi puhlejha tos ſameerinat, bet pehdigi bij peespeefti fuhtit pebz eſkadronas komandira. Schi tuwojotees, nemeerneeki laidahs projam, bet no nafti ſargeem tika uſſlati par behgoſcheem ſagħem. Us nafti ſargu

Leegschau Schihdi issfeidsahs ahrā us eelas un ar waru raudsija apturet dragunus. Bet nu saldati greesahs pret Schihdeem, kreetni tos famisodami un sobinus finams ari isleestodami. Weetigais rabi dabuja tahdu spehreenu pa galwu, ka bes famanas nokrita gassemi un 3 deenas pehz tam ari nomira.

Is Rorosijas, Kubanas apgabalā, "Now. Wrem." rafšia par schahdu bresmiqu flekawibū: Kahdas werstes atstatu no pilfehtas nolauts Rahrtis Starks, kahda zeemata arendators, kas tur dīshwoja ar fawu familiu. Schis zeemats pawifam weentulis; wištuvalais zeemats wairak ne kā wersti no ta atstatu. Beemata dīshwoja pats Starks, wina feewa, tahs mahsa un daschi behrni. Weenigais strahdneeks nedelu eepreelsch bij atlaists. 1. novembri Starks aifbraza us pilfehtu un ap pulksten 7 wakarā pahrbraza mahjā. Winsch bij loti noguris un, cedsehris glahsi tehjas, tuhlin likahs gule, nemas neisgehrbdamees; us diwana guleja feewa, ar galwu pret logu; logu aiskari nebij nolaisti. Behrni ari guleja, daschi apalschā, daschi augscham kopā ar weenu no feeweetehm. Diwas feeweetes fehdeja pee galda un iſlīka kahrtis. Naktis bij gaſcha kā deena. Ap pulksten 9 us reisi atskaneja schahweens pa to logu, pee kura guleja Starks, tad otrs, un pa logu eelihda diwi tehwini. Seeweetes peefrehja pee Starka, bet tas wairs nekuſteja, lode to bij fehruse galwā. Laupitaji nu usbruka feeweetehm, tahn ſehejja rolaſ un prafija nauđu. No augſchas nosfrehja tur gulofchā feeweete, ari ta tika ſafeeta. Behrni fahla kleegt, nauđas mahjā nebija. Laupitaji wiſu uslausa un iſkratija, feeweetehm nolaupija rotu leetas un tad aifgahja. Šafeetā ſeeweetes neiſdroſchinajahs pozelties no grīhdas, eekam fwezes nebij iſdſiſchās. Tad weena no wiňahm atſwabina- damahs no ſaitehm, peelihda pee Starka. Winsch wehl bij filts, bet galwā tam tezeja aſnis, deguns bij pahrfits un weena azs iſtezejuse. Seeweetes if mahjas negahja ahrā, eekam ne-aufa gaſma. Pulksten 6 rihtā winas dewahs us tuwalo zeematu, no kureenes tuhlin atnahaža laudis. Notikumu ſinoja pilfehtā; ap puſdeenu eeradahs waldibas wiři, atraſdamai ſepuri un laſatu, ko ſlep- lawas bij atſahjuſchi. Iſrahdiyahs, ka bij nosagtaſ ſchahdas ſeetā: 1 ſelta pulkſtenis, 1 uſpikſtinsch, 1 Amerikas mobinadams pulkſtenis, 1 rewołwers, 1 naſis, patronas, 1 ſamowars un 1 weza kafka rota. Un par tahdeem neeleem nonahweja zilwelu, iſpoſtija familiju! . . . 2. novembra wakarā apzeeti- naja 3 tehwinus, kureus eefkatija par wainigeem, bet weens no teem iſbehga, tanī apgabalā paſihſtamais rasbaineeks un ſirgu- ſagliſ Belonogis. Starka familija atſahja zeematu, kurech mu ſtahw tukſehs, tadeht ka neweens tanī negrib dīſhwot. 4. novembri paglabaja noſeeguma upuru, nelaimigo Starku.

Rogaſkas pilfehtas galwa K. W. Hahns ar rewołweru noſchahwees dſelſszeka wagonā, 40. werste no Orlas, ſeſcheem brauzeem lahtefot. Sawai familija winsch atſahjis prahwu mantu, ſtafhwoſchu iſ 5 weenetaſchās un 1 diwetaſchu nameem un 1 koku noſkawas. Hahns pilfehtai 6000 rbt. bijis parada, kureu atmalkaſhana no pilfehtas domes noſazita us 12 gadeem.

Jaroslawas gubernā, Danilowas aprinkī, Salugas pagastā, us weetigā pagastwezakā preelschlikuma, ſchim brihscham ne-aronahs neweenas dſchreenu pahrdotawas.

Tomſka. Jaunajam Tomſkas gubernatoram, apmeklejot zeetumu, eefneegtas wairak ne kā 300 ſuhdsibas par preelskumigu apzeetinaſchamu. Ap 200 ſuhdsibas atſihtas pa pareisahm, un newainigi eeslodſee atlaisti ſwabadiſhā.

Ahrſemes ſinas.

Politikas pahrfits. Viſi ſchim Wahzijā paſtahweja daschadas laukſaimneku un ſemneku beedribas, kas gandrihs wiſas weetā ſtahweja ſem leelgruntneku wadiſchanas un ſtrahdaja konſerwatiwu (wezlaiku aifſtahwe- taj) partijai par labu. It ihpaſchi katolu partijas leelgruntneku bija ruhpejuſchees, ka tahnas ſemneku beedribas tiltu dibinatas, kas aifſtahwetu katolu baſnizas labumus. Weſtahles katolu ſemneku beedribas, kas teek wadiſita no katolu barona Schorlemera, ſchim brihscham ſlaita kahdus 19,600 lozeltus. Bet nu ſchihm konſerwatiwu partijas beedribahm draid ſtipra ſazentiba no brihw- prahrigahm ſemneku beedribahm, kureu dibinachana pebz ſemneku ſapulzes Erfurtā ta- gad eefahluſees. Brihwprahrigas ſemneku beedribas zaur to iſſchlirah ſo konſerwatiwu partijas beedribahm. Ka wiňas, proti ſemneku brihwprahrigas beedribas, negrib pa- dotees leelgruntneku wadiſchanai, bet grib kalpot brihwprahrigai politikai. Ja brihw- prahrigas ſemneku beedribas leelakā mehrā iſplahtahs, tad konſerwatiwu partijas ſpehks tahnā wiſe ſtilt ſalaſtis, ka pat ari Viſ- marka puhlini neſpehtu ſcho partiju uſturet.

No Wahzijas runadami, ari kahdus wahr- dus peemineſim par Brueſſijas juhras kara- ſpehku. Wahzu awise „Kreuzzeitung“ par to paſneeds ſchahdas ſinas: Brueſſijai ſchim brihscham 24 torpedo-laiwas (no kureahm 9 wehl teek buhwetas un drihſumā buhs ga- tawas); bes tam Brueſſchu waldiba neſen apſtellejuſe 19 jaunas torpedo-laiwas, tad tahn ſuhs gatawas, tad Brueſſijai buhs 43 tahn ſaiwu. Domā, ka ar ſcho pulku Wah- zijai peetikſhot, jo faut gan zitahm walſtim (Kreewijai, Anglijai un Franzijai) ir leelaks torpedo-laiwu ſkaitis, tad Wahzijai par to ja-apsarga maſaks ſeekraſtes apgabals un nar jatura ſawi juhras ſpehki tahlas kolo- nijs. Torpedo-laiwu ir: Kreewijai — 100; Anglijai — 100; Franzijai — 63; Italijai 40; ſabeedrotahm Brihwwalſtim — 25.

Pee Austrijas walſtis, ka ſinams, peeder daschadas tautas, kureahm ſatrai ſawi tau- tifke ſenteen, ko rauga politikas finā aifſtahwet un ta tad ari pebz tautibas iſzefahs daschadas partijas. Par ſcho partiju ſadur- ſchanos un fazenschanos daudſreib awiſes ſinots; tagad wehl waram peeminet, ka ſchis tautibas ſtrihds ari pa dokai pahrgahjis Austrijas kara-ſpehku, kas tapat kā Austrijas walſtis paſtahw iſ daschahm tautibahm. Zik tahlu ſchis ſtrihds nahzis, to peerahda kahds ſinotjums iſ Bohemijas jeb Behmijas. Tu- reenā ſalwas pilfehtā Pragā ſtahweja forteks daschadu tautibu wirſneeki. Neweens negribeja ar otru runat wiňa walodā, lai ne-iſrahdiſtos, ka ſchim brihscham ſapuljejuſehs, ſchihs leetas deht laiduſe Turku waldibai rafstu, kure ſinode iſ ſtaidro, ka patriarcha atkaphſchanahs peenemſchana no ſinodes tilſhot eeraudſita par Turku waldibas galigu leegſchanos, ap- ſtiprinat Greeku baſnizas privilegijs. Pebz tahn ſola ſinode tad eeraudſiſhot ſewi par peefpeetu, greſtees pee leelwalſtim ar ſuh- gumu, lai wiňas ſpertu ſokus preelsch Greeku baſnizas teefibū apſargafchanaſ.

fahkuſchi farunatees pa franzifki, lai walo- das deht ne-iſzefatos nepatihički ſtrihi.

Strihdi, ka ſawā laikā bija Kroatijs (Austrijas paſalſti) iſzehluſchees, tagad ir apkluſuſchi.

Pebz ilgala laika ari kahds wahrdas ja- paſino no Schweizes. Schweizes reforma- toram Ulricham Zwingli, ka pebz Lutera preelschlihmes Schweize ſiſarija tizibas iſ- ſkaidroſchamu, 20. dezembri (pebz jauna ka- lendara 1. janvari) ſwineja Schweize 400 gabu ſwehtkus, jo 400 gadus atpakaſ ſchini deenā Zwinglis bija veedsimis Wildhausa (Sankt Gallenſas kantonā).

No Franzijsas tikai waram pasinot, ka Parizi ſibinata jauna beedriba ar wahru „Alliance Française“ (Franzifch ſabeedriba), kurei tahn ſuhd ſuhdum, ruhpetees par Fran- zifch ſuhd ſuhdum iſplahtijumu ne tikai Fran- zijas kolonijs un pee paganeem zaur Fran- zifch ſuhd ſuhdum misionareem, bet ari pee Eiropas zi- wilifetahm tautahm.

Romā pee pahwesta neſen atbraza iſ Galizijas Polu deputazija (ſuhneeziba), ka ſchim brihscham ſlaita kahdus 19,600 lozeltus. Bet nu ſchihm konſerwatiwu partijas beedribahm draid ſtipra ſazentiba no brihw- prahrigahm ſemneku beedribahm, kureu dibinachana pebz ſemneku ſapulzes Erfurtā ta- gad eefahluſees. Brihwprahrigas ſemneku beedribas zaur to iſſchlirah ſo konſerwatiwu partijas beedribahm. Ka wiňas, proti ſemneku brihwprahrigas beedribas, negrib pa- dotees leelgruntneku wadiſchanai, bet grib kalpot brihwprahrigai politikai. Ja brihw- prahrigas ſemneku beedribas leelakā mehrā iſplahtahs, tad konſerwatiwu partijas ſpehks tahnā wiſe ſtilt ſalaſtis, ka pat ari Viſ- marka puhlini neſpehtu ſcho partiju uſturet.

Pagahjuſchā gadā Anglu Indija ſihds 20,000 zilwelu ſauđejuſchi dſihwibū no tſchuhſku kodeeneem; ari agrakds gadd ſlaita tilpat daud ſelaimes atgadijumus. No waldibas puſes gan paſtahwigi teek gahdats, lai tſchuhſku ſtilt iſnihzinatas jo waldiba eezechluſe ſewiſchku tſchuhſku medineekus, ka ſabuhn iſ walſtſlahdes ſawu algi un bes tam waldiba aifmalka ſinamu nauđu par katu atneſtu nogalinatu tſchuhſku. Tahnā wiſe pagahjuſchā gadā iſdeldejuſchi kahdus 322,400 tſchuhſku. Kaut gan tahn ſchuhſku pulki teek iſ gadus iſnihzinati no tſchuhſku medineekeem, tomehr ſeekahs, ka tſchuhſku ſkaitis Indija nemas nar gahjis maſumā, jo iſ gadus gandrihs weenads zilwelu pulks ſauđe zaur tſchuhſku ſawu dſihwibū. Tſchuhſku wiſwaraſ mehd ſapmeſtees aloes, kaktus un dabschu kruhmoſ, ka ari ne-ap- dſihwotds jeb puſiſpoſtitds namoſ ſahdſchu tuwumā.

Turji. Starp Turku waldibu un Greeku pareiſtizigo patriarchu (augſtako garidsneelu) Konstantinopole iſzehlees ſtrihds par Greeku pareiſtizigas baſnizas privilegejahn Turzijā. Sultans leedſees apſtiprinat daschadas ſchim baſnizai peederofchas ſeefibas, un ſtrihds ta- gad palizis til aſs, ka Greeku patriarchs ee- needſis ſultanam ſawu atluhgumos no amata. Greeku baſnizas ſinode, ka ſchim brihscham Konstantinopole ſapuljejuſehs, ſchihs leetas deht laiduſe Turku waldibai rafstu, kure ſinode iſ ſtaidro, ka patriarcha atkaphſchanahs peenemſchana no ſinodes tilſhot eeraudſita par Turku waldibas galigu leegſchanos, ap- ſtiprinat Greeku baſnizas privilegejahn. Pebz tahn ſola ſinode tad eeraudſiſhot ſewi par peefpeetu, greſtees pee leelwalſtim ar ſuh- gumu, lai wiňas ſpertu ſokus preelsch Greeku baſnizas ſeefibū apſargafchanaſ.

Wahr sprochen.

Perečslaskijumā, turets R. L. B. namā jautajeenu valzā,
4. novembrī 1883, no Dr. A. Dibritka.

(Slate 8 Nr. 49. Beigumil.)

Tapat kā uſ laukeem, ari pilſehtās, ih-paschi leelakajās, zilwekeem un zilwelu behr-neem dauds jazeesch no netihra gaisa, tilai ar to starpību, kā uſ laukeem gaisa no fewis ir flaidrs un tihrs un tilai zaur paschu zil-welu besprahbtibū un netihribū mahjās kluhst netihrs un tahdā wihsē weſelibaſ ſlahdigſ, turpretim pilſehtās laudis, ja ari gribetu, tomehr newar elpot tihra nemaitatā gaisa. Iſ ſpihkkereem un pretschu bodehm, iſ fabrikahm un ſchihm lihdfigahm eetaifehm, iſ latra ſkurftena ik ſekundes nerimſtot iſplatahſ dauds miljardu ſlahdigu, gaisu maitojochu weelu, kueas ee-elpojot iſzelahſ daschadas — ih-paschi plauschu wahjibas. — Kad nu tahdā wihsē pilſehtās gaisa pats no fewis jaw ir neſlaids un zaur to weſelibaſ ſlahdigſ, tad ſinams wiſch tahdās telpās, kur dauds zil-welu ſanahk, buhs ihpaschi newefeligſ, ta p. peem. ſkolās. Scha eemesla deht ari wiſuleelakajās Rigaſ ſkolās, ja winas ari ta buhtu eetaiſitas, kā uſ iſkatra ſkolena nahtu 100 kubikpehdu gaisa, tomehr, ſkatotees uſ ſlaidra gaisa daudsumu, naw eefkatas par peeteeloſchahm, famehr winas atronahſ pilſehtas un pilſehtas nelabumu widū. Tilai tahdu ſkolu waru atſiht par weſelibaſ ſinā pateeft derigu, kuea atronahſ uſ brihwa, kaja platscha, apſtahdita dauds ſkupleem lokeem un ziteem ſtahdeem. Koli un wiſpahri ſtahdi ir wiſulabalee gaisa tihritaji un tahdas ſkolās waj zitas mahjas, kure aplartne waj tuwumā ſcho gaisa tihritaju naw, ir eefka-ramas par ſlimibu, ihpaschi ſkrofuli-ſlimibas perelkeem. — Kad nu muhsu gimnaſijās un zitās augſtakās ſkolās ſkrofulaine behrni atronahſ maſakā ſkaitā ne kā zitās ſemakā ſkolās, tad tas iſſkaidrojahs zaur to, ka augſtakā ſkolās pa leelakai daki top apmelle-tas no turigako laufchu behrneem, kuri pa waſaras brihwlaikeem uſturaħs uſ laukeem waj juhmalē un tahdā wihsē to ſliktumi, kure ſch winu meejahm pa ſkolās laiku kij ja-iſzeesch, atkal war pahrlabot un eeguhko diſpoſižiju uſ ſkrofuleem puſlihdj waj pawifam iſnihzinat. Starp ſemako ſkolu un elementarſkolu aubſelneem turpretim, kure wezakeem naw ceſpehjams ſawus behrnius pa brihwlaikeem fuhtit uſ tahdu widuzi, kur ſchee waretu ſawu eetrizinato weſelibu atkal ſiup-rinat, koti dauds tahdu atronahſ, kureem ir diſpoſižija uſ ſkrofuloſti jeb kure jaw firſt ar ſcho ſlimibu. — Bits eemeslis, kadeht ſemako ſkolu ſkoleni drihſat faſlimt ar ſkrofuleem un winu meeſā ſchi ſlimiba dſikal war eefaknotees, ne kā tas noteekahſ pee augſtakō ſkolu ſkolenem, ir mellejams un atronamis abu ſchikru zitōs ahrigds apſtaklōs. Kamehr gimnaſiastī, no ſkolās mahjās pah-nahkuſchi (maſakais pa leelakai daki), ſawas plaschajās dſiħwojamās telpās war faſht druſku brihwali elpot, elementarſkolenem mahjās beeschi ween ja-uſturaħs maſā netihra iſtabinā, kure gaisa pa leelakai daki mehdjs wehl dauds ſliktaks buht ne kā ſkolās-telpās. — Wiſpahri war fazit, kā maſturige pilſehtneeli dſiħwo dauds netihrali un tadeht wehl dauds ſliktakā gaisa, ne kā ſemneeli; tapehž tad ari newar brihnitees, ka starp winu behrneem ſkrofuli ploſahs tihri bref-migā wihsē.

Kā treschais swarigais skrofūlī - slimibas zehlons buhlu wehl japeemin wispaħrigs organisma wahjums, kahds tonahs neveen no fliftas nepeetekofħas baribas un no uſtu-reshanahs flifta netiħra gaisa, bet ari peħġi ikkattras dauds maš gruhtas un ilgas slimibas. Ja nu f'his wispaħrigais wahjums netop peenahloshi ahrstets un organismis stiġprinats, tad pamasitum euronahs skrofūlī.

Wehl dauds waretu runat pahr skrofuli-
slimibas zehloneem, bet lai peeteek ar to, ko-
lihds schim esmu peeminejis, un atlaujeet
manim heidsot wehl ihseem wahrdeem aif-
rahdit us lihdsleem, krei buhtu leetajami,
ja pate slimiba jaw ir iszehlusehs, lai winu-
tad atkal waretu dseedinat. — Dè nu wiss-
pirms sinams par to jagahda, la skrofulains
behrns ilgaki wairs nepaleek tanis apstaklos,
kuri ir bijuschi wina slimibai par zehloneem,
t. i. winam jadod laba peeteeloscha bariba
un jaraug, la winsch, zik ween eespehjams,
war usturetees skaibrä, tibrä gaisä. Tadeht
winsch ja ishem us masatu waj ilgaku laiku
is skolas un ja ween eespehjams, jasuhta us
lauleem, wißlabali us juhrali waj kalndos.
Pats no fewis nopravams, la winam te ja-
ismelle tibrä un wisada fina weseligs for-
telis. Bes tam ari ir nepeezeeschami waja-
bsigs, la skrofulli teek peenahkoschi un pa-
matigi ahrsteti. Starp wifahm tahm da-
schadahm sahlehm, kreas pret scho slimibu
top leetatas, tilai weenas ir, us krahmt
droshchi war palaistees: tahs ir siwju-ela.
Kä schi ir eebodama, t. i. zik dauds un zik
beeschi, to sché newaru noteilt, jo tas atka-
rahs no ikreisigas faslimschanas: maseem
behrneem masak un retak wina jadod, nekà
leelakeem, gruhti faslimuscheem wairak un
beeschati, nekà tahdeem, pee kureem slimiba
masala mehrä parahdahs, jeb tilko ir eesah-
kuhs. Noteilt, zik laträ fewischla atgabi-
jeenä jadod, war tilai mahzits ahrsts un
tadeht, tilhids pee lahda behrna teek pam-
nitas sibmes, kreas waretu buht sakara ar
skrofuleem, schis behrns tuhlit jawed pee
ahrsta, lai schis waretu nosojet, lahda wihsé
winsch buhtu ahrstesjams. Ja ahrsts behrma
slimibu ir atsimis par skrofulosi un peeteizis,
la winam siwju-ela jadser, tad scho elu ee-
gahdajot un leetajot buhtu ja-eewehero schahdi
apstalli. Aptekas ir dabijamas diwas siw-
ju-elas sorte: weena bruhna, netihrita, vträ-
balta, tihrita. Kad nu tilai prasa, lai dod
siwju-elu, tad apteeki labprahrt eedod tihrito
balto elu, jo schi pirmahrt ir dahrgala un
otrlahrt mas teek leetata, ta ka wina, ilgu-
laiku aptekas stahwedama, war silita kluht.
Bet schi balta siwju-ela naw janem, wina
naw deriga skrofulli isdseedinaschanai. Ka-
tram, las to leetu nesin, gan wajadsetu do-
mat, la tihrita ela ir labala, nekà netihritä.
Bet ta ta leeta naw. Baur tihrischanu siw-
ju-ela ir pasauudejusi tahs labalas preelsch
pamatigas skrofuku isahrsteschanas derigakas
weelas: schihs wifas ir istihritis laukä un
atlikusi tihrita jeb balta siwju-ela naw zits
nekas, la ihpascha tanku forte, kura gan ir
daschreis deriga bariba nonihluscheem wah-
jeem behrneem un pee-auguscheem zilweleem,
bet ar skrofuleem apstiguscheem behrneem
preelsch isweseloschanahs nemaf neder. Ta-
deht arweenu, kad preelsch scha mehrka if
apteekas grib pirlt siwju-elu, japgaghr bruhna
netihrita ela.

Otrå Leeta, kura buhtu ja-eemwehro, ir, ka

gandrihs wisi behrni no eesahkuma negrib eenemt siwju-elas; wini wiseem spehkeem pretojahs, wahrtahs pee semes u. t. pr. Kad nu wezaki zaur tahdu behrni isture-schanos juhtahs peespeesti, winam schihs derigas fahles wairs nedob, aibildinadamees, ka negrib sawu behrni mozit, tad wini behrnam padara leelu nelabumu un, ja pee laika netop prahrigali, zaur to nereti parafsta mina nahmes spreedunui. Schè wajag tikai drusku pazeetibas un drijsi wifs ees labi. Leelu dalu no behrneem zaur to war peerunat, siwju-elu eenemt, ka wineem apfola pehz tam dot lahdus gahrdumus jeb faldumus, jeb zitu lahdus ehdeenu waj dsehreenu, kuru wini labprahrt banda; ziti behrni atkal zaur nekahdeem apsolijumeem narv peedabonami pee ta, ka siwju-elu eenemt; wini spahrdahs un wiseem spehkeem turahs pretim; schahdeem stuhrgalvojem, ja zitadi ne, tad ar warufahles jadod eelfschä. Mihlsirdigeem wezakeem var apmeerinaschanu waru apgalwot, ka wineem ilgi nenahksees, sawus behrnu mozit, ja dauds, tad diwas nedelas, jo pehz diwahm nedekahm ickatrs, ari wifustuhrgalwigakais behrns, ta ir apradis ar siwju-elu, ka winsch to labprahrt un bes pretestibas cedser. Manim ir sinams wairak behrnu, kureem no eesahkuma tikai tadhā wihsé wa-reja eedot scho elu, ka tehws behrnam ar waru attaisija muti, mahte tad eelehja elu un, lai behrns to atkal newaretu issplaut, winam aistureja degunu ar pirksteem; bet pehz diwahm nedekahm wisi schee nerahnti ta bij apraduschi ar nepatikhkamajahm sahlehm, ka wini, ja wezaki lahdus reisi bija peemitsuschi, wineem wajadfiga laikä elu eedot, paschi panehma pudeli un laxoti un aiffssteiguschees pee wezakeem, schos'darija us-manigus, ka wineem tagad jaw jababun sawa siwju-ela. Te klahrt ari wehl buhtu japee-sihme, ka siwju-elu nedrihlt dot preeksch eh-schanas, bet arweemu lahdus pusstundu pehz malties. — Dreschajam lahrtam, siwju-elu leetajot, buhtu ja-eewehero, zil ilgi wina ja-leeto. Tas nu ari atkarahs no ta, zil dsch fleofuli jaw ir eesalnojuschees behrna organismā un tadehk latru reissi buhs jappaßen ahrsta padomam. Wispahrigi tikai til dauds war teikt, ka wifuhksakais laiks buhtu dimi mehnescchi, bet til ihshā laikä ari tikai tad behrns war isweselotees, kad wina fleofuli tuhlit paschä eesahkuma ir nahkuschi ahrstefchana. Ja wini jaw ilgaki ir pastahwejuschä un djsikali eesalnojuschees, tad ar diweem mehnesccheem nebuht nepeeteel, tad pusgabu, weselu gadu waj wehl ilgaki fahrtigi siwju-ela behrnam jadod, ja grib, ka winsch la top yawisan wesels. Beeschi ween wezakeem apnihlt, til ilgi fawem behrneem fahles dot, wini domä sawä gudribä, ka jaw deef-gan dseris un tahlat wairs nedob. Bet drijsi ween wineem tad japeedsihwo, ka winu behrns, kurech siwju-elu dserdams jaw kreetni bija labojees, atkal no jauma stipraki faslimst, ta ka atkal pee elas pudeles jakerahs un wifa ahrstefchana no eesahkuma jasah.

Waj bes siwju-ekas ari wehl kahdas zitas sahles pret daschadahm skrofuk - sihmehm buhtu leetajamas, to katru reisi tilai ahrstis war nospreest. Skrofuslainam behrnam wi-fadâ wihsé arweenu jaftahw sem ahrsta us-raudsibas, lai schis katrâ laikâ, lad kahda jauna slimibas sihme parahdahs, pret te tuhslit waretu darit, kas wajadfigs.

Reti, skrofusosi ahrstejot, ar sinju-ekas eelschigo leetaschanu ween war istilt, bet skrofusainee behrni ari wehl zitadi ja-ahrste. Ihpaschi wini beeschi ween jaleek wannas, ja eespehjams, latru deenu; pee uhdens ari gandrihs arweenu daschas weelas japeeber, ka p. peem. kweeschu-klijas, meschku-eefalas, daschadi sahki un zitas weelas; kuras latru-reis, tas janospreech ahrstam.

Joku pehz te wehl gribu pefihmet, ka widus laikds laudis domaja, la skrofusi zauro war tilt isdseedinati, la kahds karalis skrofusainam behrnam usleek sawu roku us galwu; ihpaschi Franzijas un Anglijas karali schini finā bija isslaweti ka skrofusi dseedinataji.

Ja nu skrofusi-slimibu pamatigi ne-isahrste, tad wina beeschi ween heidsahs ar nahwi, waj nu tahdā wihsē, la daschās meesas weetās zelahs strutas, kuras organismu isposta un beidsot fazet tā faulto strutu-drudsi, ar ko behrnam jamirst, waj ari tahdā wihsē, ka skrofusi pahreit us plauschahm un tur zauro wineem zelahs waj nu plauschu aisdgeschahanahs, waj plauschu-dilons, ar kureem behrnam jabeidsahs. Kad skrofusi-slimiba gan teek ahrsteta, bet newis tik ilgi, ka tas buhtu wajadigs, ta ka organismā wehl kahdas atleekas no winas paleek atpaka, tad behrns war isliktees parvismam wesels, labi aug un attibstahs, bet winam, pilnajds gaddis eestahjotees, paslehpais slimibas dihglis no jauna sahl mostees un tagad pehz masala waj ilgala laika radina tuhlit diloni, pret kuru lihds schim wehl neweens droschs lihdskeis naw useets. Daschās reises gan laimejahs ar diloni faslimuscho zilwelu is-wesetot, bet tas deesgan reti noteelahs un tas pats lihdskeis, kas weenam tahdam limneekam ir lihdskeis, otram neka nepalihs. Jaunakajds laikds, ihpaschi schini gadā, pehz tam kad tika useeti dilvna kaites ihstee dihgli, gan jaw beeschati ir notizis, ka ar diloni fasirguschi ir tikuschi pilnigi isahrsteti, bet tomehr scho bresmigo slimibu wehl newar un laikam tik drihs ari wehl newarehs ar pilnu droschibū issludinat par isdseedinajamu.

Tadeht wiseem,zik winu spehlds stahw, jahargajahs, lai nedabun scho slimibu, ihpaschi wiseem wezakeem jahorga sawi behrni, lai schee nesaflimist ar dilona raditaju, ar skrofuleem, un ja wini ar to ir faslimuschi, pee laika jaruhpejahs, ka wini, zik drihs eespehjams, no scheem top atswabinati; zitadi waretu notilt, ka tanī laikmetā, kur wini zere, ka behrni — pee-auguschi — wineem winu wezumā buhs par stuti, wineem jareds, ka behrni mirest un proti tikai zauro winu — wezaku — wainu.

Scho teizamo preesklaškumu par skrofuleem, ko paschi dsirdejam un kas bij ari „Balſi“ nodrukats, mehs ari fawem lajtajeem pafneedjam, lai wini ar scho bresmigo behrni slimibu dabutu cepasihete.

Sihki notikumi is Rīgas.

At rasts behrns. Svehtdeenu pulst. 7 rihtā semneeze Katerina Voitkewitsch nedewa polizija jaunpedsimuschi behrnu (meiteni), kuru wina atraduse us plazifcha pee Bolderajas dselsszela wokala. Behrns nodots pilsehtas sliminigā.

Sahdsibas. Nakti no festideenu us svehtdeenu, Pahrdaugawā, Grahvju eelā Nr. 22, is tirgotaju Daudera un Jansena schluhna, zauro atflehgās atlauschana, issagtas peezi muzas filku, 100 rublu wehrtibā.

Pagahjuscho zeturtdeneu sagli naiks laikā bij eelausfchees Vajena twaikonu naminā, Daugawmāle, un issaguschi kafe atrodoschoss 5—6 rubl. Deschuras gorodowojs bij aissauks us klihtra eelu kahda strihba deht.

Deewa-kalposchana Rīgas basnizas.

	Birmōs seemas-smehtis.
Zehlaba basnizā:	Spredikis pulstien 10 m. Holst.
Petera basnizā:	12 mahz. Bind.
Domes basnizā:	10 Dr. Lüttens.
Iahnu basnizā:	6 mahz. Poelchau.
Gertudes basnizā:	10 sup. Gentch.
Iahnu basnizā:	2 m. Werbotus.
Iahnu basnizā:	9 l. m. Walter.
Gertudes basnizā:	2 l. m. Schilling.
Iesus basnizā:	10 l. m. Hilde.
Mabritiu basnizā:	10 w. m. Wüthel.
Tribusween. basnizā:	8 l. m. Fromm.
Reformatu basnizā:	10 m. Oken.

	Otrds seemas-smehtis.
Zehlaba basnizā:	Spredikis pulstien 10 w. } m. Bind.
Petera basnizā:	12 ig. } 10 m. Keller.
Domes basnizā:	10 m. Hellmann.
Iahnu basnizā:	2 m. Werbotus.
Gertudes basnizā:	9 l. m. Gaethgen.
Iesus basnizā:	2 l. m. Hilde.
Mabritiu basnizā:	9 l. m. Bergmann.
Tribusween. basnizā:	2 w. m. Wüthel.
	10 l. m. Kühbrant.
	10 l. m. Fromm.

Rīgas-papihru zena.

Rīga, 22. decembri 1883.

V a p i h r i	malf. prasija
Busimperials	8,43 8,44
5% bankbileti 1. islatumbis	96 96%
5% 5.	94 94%
5% infkr. 5. aishchumis.	95 95%
Austruma ischachumis no 1877. gada	91 92
1. 5% Kreiwi prehm. aishchumis	220 221
2.	209 209%
Rib. "Bolog." dselsszela obl. 2. aishchumis	110 110%
5% konsol. 1871. gada aishchumis	135 155%
Obes. pil. hipoteku bankas 5% obligacijas	— —
Kreiv. sem. fred. 5% kiblu-schmes	139 139%
Charlowas semst. 6% kiblu-schmes	90 91
Widzemis kiblu-grahmatais	98 98%
Kurlemes	— —
Rīgas hipoteku-deedr. kiblu-grahm.	92 93%
Rīgas kom. bankas aiz.	278 278%
Rīgas-Dinaburgas dselsszela aizijas	146 147%
Rib. "Bolog." dselsszela aizijas	67 67%
Mastavas-Brest. dselsszela aizijas	— —
Baltijas dselsszela aizijas	108 109%
Dinaburgas-Witebsas dselsszela aizijas	163 163%
Warschanas-Teresp. dselsszela aizijas	135 135
Witebsas dselsszela aizijas	— —
Leel. Kreenivias dselsszela aizijas	— —

Tirkus finas.

M a l f a p a r	vudu	vudu	podu	max
	rbl. tap.	rbl. tap.	rbl. tap.	rbl. tap.
Kweeschu	— —	—	1 25	— —
Rudis	— —	—	98	— —
Reeschu	— —	—	98	— —
Ausu	— —	—	76	— —
Linfeklas	— —	1 46	— —	— —
Kartupeļu	1 20	— —	— —	— —
Sweesta	— —	— —	7	— —
Labu filku	— —	— —	— —	26
Brastu filku	— —	— —	— —	12 50
Rupjas fabls	— —	— —	70	— —
Smalas fabls	— —	— —	60	— —
Stangu filks	— —	— —	2 20	— —
Reipu dselss	— —	— —	2 40	— —
Latu tabaku	— —	— —	— —	— —

Lihds 22. dez. atnašlufchi 2498 lug, aissahjufchi 2496 lugt.

Aibildoschais redaktors: Ernst Plates.

„Mahjas Weesis“ lihds ar Peelikumu,

sawu 29. gada-gabjumu nahloschā 1884. gadā fahldams, isnahls tahdā paschā leelumā, ka lihds schim un pasneegs sawā weegli saprotamā valodā wajadigs finas un pahrspreedumus, pamahjidanus stahstus un padomus, gudribas graudinus un jautribas seedinus.

„Mahjas Weesis“ maksa:

Ar pefuhitishchanu par pasti:

Ar Peelikumu par gadu	2 rbl. 35 tap.
Bes	1 60 "
Ar	1 " 25 "
Bes	— 83 "

„Mahjas Weesis“ apstellefchanas feek pretim nemtas schahdās weetās:

Ar Peelikumu par gadu	1 rbl. 75 tap.
Bes	1 " —
Ar	— " 90 "
Bes	— " 55 "

Bes pefuhitishchanas:

Nīga: manā drulatava un Latveeschu grahmatu-bodee pee Petera basnizā; Koptein l. grahmatu-bodee leelajā Kehnīnu-eelā Nr. 10 un Irbit Iga grahmatu-bodee Daugawmāle.

Peterburgas Ahr-Rīga: Kallu-eelā Nr. 14, Puhjischu Gedert Iga grahmatu-bodee; wihnusi leelajā Aleksandra-eelā pee Beresowa pīts; Schulh Iga bodee pee leelā pumpja.

Pahrdaugawā pee Stabušch Iga pretim Holma fabrikai; Gründmann Iga grahmatu-bodee; wihnusi Jelg. Ahr-Rīga leelā eelā Nr. 9 un Ulberg Iga grahmatu-bodee Jelg. Ahr-Rīga leelā eelā Nr. 11.

Ahgelškalna Hanskenewih Iga bodee, Kalnjeema-eelā.

Algezeemā: Modin un Wasilijs Belakov Iga pahrdotawās.

Rebsis: tirgotaja Peterson Iga bodee.

Walmeera: E. O. Treb Iga grahmatu-bodee.

Waltka: R. Rudolff un Paulin l. grahmatu-bodes un C. Kiskau Iga.

Nujenē: J. Alfsne Iga grahmatu-bodee.

Limbashods: D. Ilhydr Iga bodee.

Kas 10 eksemplarus us weenu adresi apstelle, tas dabuhs weenpadsmito eksemplaru par welti pefuhititu.

Wirmam numuram ees lihds ka dahnana glihts feenas-kalendaris.

Ernst Plates, „Mahjas Weesis“ aibildoschais redaktors un ihpaschnes.

Peek pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

Ar Peelikumu par gadu . . . . .

Bes pefuhitishchanas:

